

Opinie

12 oktober 2014

Bij burgerrecht hoort gemeenteplicht

De Zutphense gemeenteraad heeft een motie aangenomen die inwoners het recht geeft om de gemeente uit te dagen. Bij onze overzeese burens al langer bekend onder de naam 'Right to challenge'. Burgers die menen dat zij taken van de gemeente zélf beter kunnen organiseren, moeten de mogelijkheid krijgen om dat ook daadwerkelijk te doen. Dat geldt voor zorgtaken, maar wellicht ook voor andere gemeentetaken zoals openbare voorzieningen. Nou toont de gemeente Zutphen zich al jaren ontvankelijk voor burgerinitiatieven. Echter, nog niet zo veel burgerinitiatieven komen echt van de grond. Deze motie gaat daar geen verandering in brengen. Daarvoor is meer nodig, namelijk een actieve stimulering.

In ons werk ontmoeten wij regelmatig initiatiefrijke burgers. Inwoners van Zutphen die kansen zien om in hun buurt/wijk iets te organiseren. Soms gemeentelijke taken, vaak ook niet. Want laten we eerlijk zijn, het takenpakket van de gemeente is al aardig uitgedund. Zij komen bij ons omdat ze niet weten hoe het aan te pakken, tegen blokkades aanlopen, gefrustreerd zijn door (achterhaalde) regelgeving, het doorzettingsvermogen ontbreekt, etc.. De gemeente biedt maar in beperkte mate ondersteuning. Terecht, want intensieve ondersteuning is geen taak van de gemeente. Ook zorg- en welzijnsorganisaties kunnen die ondersteuning niet echt bieden. Het is niet hun kerntaak; zij werken vooral vanuit probleemsituaties. Bij burgerinitiatieven gaat het om kansgericht werken; het ondersteunen van burgers die kansen zien en dat willen omzetten in actie.

Deze initiatiefrijke burgers hebben twee dingen hard nodig. In de eerste plaats een ondersteuning door een onafhankelijke partij die organisatiekracht toevoegt aan het initiatief. Die hen helpt om van idee tot uitvoering te komen. In de tweede plaats, het gaat niet zonder geld. Vaak zijn kleine bedragen nodig om grote dingen te bewerkstelligen. Geld dat er niet is, of het duurt erg lang voordat het er komt. De gemeente kan burgerinitiatieven echt een stimulans geven door bijvoorbeeld *vouchers* te verstrekken. Dat zijn waardebonnen waar burgers zelf over beschikken zodat ze snel en rechtstreeks hun initiatief kunnen financieren.

Burgers zetten zich in vanuit een maatschappelijke betrokkenheid. Dat doen ze voor niks en ze krijgen er voldoening en waardering voor terug. Zo trakteren ze de samenleving. Daar mag de gemeente best in investeren. Als de gemeente het serieus meent met burgerinitiatieven dan laat ze het niet bij een motie die burgers meer rechten geeft. Bij het burgerrecht om uit te dagen hoort de gemeenteplicht om te steunen en te stimuleren. Een actieve stimulering door het beschikbaar stellen van onafhankelijke ondersteuning en geld. Welke politieke partij voelt zich uitgedaagd om daar een motie over in te dienen?

Lex Hemelaar
Stichting Stadsonderneming Zutphen

De Stadsonderneming Zutphen heeft haar opinie over burgerinitiatieven opgetekend in een pamflet aan het gemeentebestuur. Zie hiervoor www.stadsondernemingzutphen.nl